

Ako će se moj zahtjev razmatrati u ovoj državi - Litva

Za kakvu vrstu kaznenog djela mogu dobiti naknadu?

Naknadu možete dobiti u sljedećim slučajevima:

- ubojstvo je počinjeno s namjerom
- prouzročene su teške ili lake povrede zdravlja
- počinjeno je lakše, teško ili vrlo teško kazneno djelo protiv osobne slobode, slobode spolnog samoodređenja ili integriteta žrtve.

Za kakvu vrstu štete mogu dobiti naknadu?

Naknadu možete dobiti ako ste pretrpjeli tešku ili laku povredu zdravlja.

Mogu li dobiti naknadu ako sam srodnik ili uzdržavani član obitelji žrtve kaznenog djela koja je preminula zbog posljedica tog kaznenog djela? Koji srodnici ili uzdržavani članovi obitelji mogu dobiti naknadu?

Ako je posljedica kaznenog djela s elementima nasilja gubitak ljudskog života, bilo koja osoba za koju je sud utvrdio da je pretrpjela materijalnu i/ili nematerijalnu štetu zbog posljedica kaznenog djela s elementima nasilja ima pravo na naknadu.

Ako se isplaćuje predujam naknade, tj. ako se naknada isplaćuje prije okončanja kaznenog postupka, pravo na naknadu dodjeljuje se bračnim drugovima, djeci, usvojenoj djeci, roditeljima, usvojiteljima i uzdržavanim članovima obitelji preminule osobe.

Mogu li dobiti naknadu ako sam srodnik ili uzdržavani član obitelji žrtve kaznenog djela koja je preživjela napad? Koji srodnici ili uzdržavani članovi obitelji mogu dobiti naknadu u tom slučaju?

Ne. Ako je žrtva kaznenog djela s elementima nasilja preživjela, ona je jedina osoba koja ima pravo na naknadu.

Mogu li dobiti naknadu ako nisam državljanin ni jedne od država članica EU-a?

Da, ali samo u sljedeća dva slučaja:

- imate zakonito i uobičajeno boravište u Republici Litvi ili drugoj državi članici Europske unije
- ta je mogućnost predviđena u međunarodnim ugovorima koje je sklopila Republika Litva.

Mogu li zatražiti naknadu od države u kojoj živim ili države čiji sam državljanin, čak i ako je kazneno djelo počinjeno u drugoj državi EU-a? Mogu li to učiniti umjesto da tražim naknadu u državi u kojoj je kazneno djelo počinjeno? Ako mogu, pod kojim uvjetima?

Ne, naknada se dodjeljuje samo za kaznena djela s elementima nasilja koja su počinjena u Republici Litvi.

Je li nužno kazneno djelo najprije prijaviti policiji kako bi se mogla zatražiti naknada?

Da. Prije podnošenja zahtjeva za naknadu potrebno je pokrenuti istražni postupak.

Moram li pričekati dovršetak policijskih istraga ili okončanje kaznenih postupaka prije nego što mogu zatražiti naknadu?

Ne, isplatu predujma naknade možete zatražiti i tijekom istražnog postupka.

Moram li naknadu najprije zatražiti od počinitelja ako je identificiran?

Da. Ako naknadu zatražite u okviru uobičajenog postupka, naknada za materijalnu i/ili nematerijalnu štetu mora vam biti dodijeljena sudskom odlukom. Ako zatražite predujam naknade, morate dostaviti presudu ili nalog kojim se potvrđuje vaš status oštećene stranke.

Ako počinitelj nije identificiran ni osuđen, imam li i dalje pravo na naknadu? Ako imam, koje dokaze trebam predložiti u prilog zahtjevu?

Da. U takvim slučajevima morate dostaviti sljedeće:

- presliku svoje identifikacijske isprave
- presudu ili nalog kojim se potvrđuje vaš status oštećene stranke
- dokumente kojima se potvrđuje iznos materijalne štete, ako postoji
- dokumente kojima se dokazuje brak, obiteljski odnos ili uzdržavanje ako naknadu potražuju srodnici preminule osobe.

Postoji li rok u kojem trebam tražiti naknadu?

Zahtjev za naknadu trebali biste predati najkasnije u roku od 10 dana od datuma sudske odluke kojom se nalaže plaćanje naknade štete nastale uslijed kaznenog djela s elementima nasilja. Ako osoba propusti taj rok zbog uvjerljivih razloga, moguće ga je produžiti.

Rok za podnošenje zahtjeva za plaćanje predujma naknade ne postoji.

Koji su troškovi i šteta obuhvaćeni naknadom?

Na primjer, hoće li naknadom biti obuhvaćeno sljedeće:

(a) kad je riječ o žrtvama kaznenog djela:

– materijalna šteta (ne uključuje narušeno mentalno zdravlje):

- troškovi liječenja ozljede (izvanbolničko i bolničko liječenje, oporavak) **Da**
- dodatne potrebe ili troškovi prouzročeni ozljedama (odnosno njega i pomoć, privremeno i trajno liječenje, dugotrajna fizioterapija, prilagodba stambenog prostora, posebna pomagala itd.) **Da**
- trajna ozljeda (npr. invaliditet i drugi trajni hendikepi)
 - neostvareni prihodi tijekom i nakon liječenja (uključujući neostvarene prihode te gubitak radne sposobnosti ili smanjenje sredstava za uzdržavanje itd.) **Da**
 - propuštene prilike **Ne**
 - troškovi sudskog postupka u pogledu događaja koji je prouzročio štetu, kao što su odvjetnički i sudski troškovi **Da**
 - naknada za ukradenu ili oštećenu osobnu imovinu **Ne**
 - ostalo **Druga materijalna šteta povezana s počinjenim kaznenim djelom s elementima nasilja koju je utvrdio sud**

– narušeno mentalno zdravlje (moralna šteta):

- bol i patnja žrtve **Da**

(b) kad je riječ o nositeljima prava ili srodnicima žrtve:

– materijalna šteta (ne uključuje narušeno mentalno zdravlje):

- troškovi pogreba **Da**
- troškovi liječenja (na primjer, liječenje člana obitelji, izvanbolničko i bolničko liječenje, rehabilitacija) **Da, ali samo ako je posljedica kaznenog djela s elementima nasilja gubitak ljudskog života**
- gubitak sredstava za uzdržavanje ili propuštene prilike **Da, ali samo ako je posljedica kaznenog djela s elementima nasilja gubitak ljudskog života**

– narušeno mentalno zdravlje:

- bol i patnja srodnika ili ovlaštenih osoba / naknada nadživjelim osobama ako je žrtva preminula. **Da, ali samo ako je posljedica kaznenog djela s elementima nasilja gubitak ljudskog života**

Isplaćuje li se naknada jednokratno ili u mjesečnim obrocima?

Naknada se obično isplaćuje jednokratno. U iznimnim se slučajevima naknada može isplaćivati u mjesečnim obrocima, ali ne dulje od jedne godine od datuma odluke o plaćanju naknade štete nastale uslijed kaznenog djela s elementima nasilja.

Na koji način moje ponašanje u pogledu kaznenog djela, činjenica da sam kažnjavan ili da nisam surađivao tijekom postupka za naknadu štete može utjecati na moje izgleda za dobivanje naknade i/ili na iznos naknade?

Prethodno navedene okolnosti važne su samo kad je riječ o predujmu naknade. Naknada se ne dodjeljuje u sljedećim slučajevima:

- protiv vas je pokrenut kazneni progon za kazneno djelo s elementima nasilja ili u vašoj kaznenoj evidenciji postoji važeća osuđujuća presuda ili osuđujuća presuda u kojoj niste pomilovani za kazneno djelo s elementima nasilja u trenutku kad je predmetno djelo s elementima nasilja počinjeno
- obvezani ste sudskom odlukom u skladu sa Zakonom Republike Litve o suzbijanju organiziranog kriminala (*Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymas*)
- zloupotrebljavate pravo primanja predujma naknade štete nastale uslijed kaznenog djela s elementima nasilja.

Na koji način moja financijska situacija može utjecati na moje izgleda za dobivanje naknade i/ili na iznos naknade?

Vaša financijska situacija neće utjecati na pitanje naknade.

Postoje li drugi kriteriji koji mogu utjecati na moje izgleda za dobivanje naknade i/ili na iznos naknade?

Ne.

Kako se izračunava iznos naknade?

Naknada se dodjeljuje na temelju iznosa koji je odredio sud, ali taj iznos ne smije premašiti najviše iznose navedene u nastavku.

Naknada štete isplaćena u obliku predujma izračunava se na temelju dokumenata koje ste dostavili kao dokaz materijalne štete.

Postoji li najniži/najviši iznos naknade koji se može dodijeliti?

Kad je riječ o ubojstvu, najviši iznos naknade za materijalnu štetu ne smije premašiti 3800 EUR, a najviši iznos naknade za nematerijalnu štetu ne smije premašiti 4560 EUR.

Kad je riječ o teškim povredama zdravlja, najviši iznos naknade za materijalnu štetu ne smije premašiti 3040 EUR, a najviši iznos naknade za nematerijalnu štetu ne smije premašiti 3800 EUR.

Kad je riječ o kaznenim djelima s elementima nasilja, najviši iznos naknade za materijalnu štetu ne smije premašiti 2280 EUR, a najviši iznos naknade za nematerijalnu štetu ne smije premašiti 3040 EUR.

Ako je naknada štete nastale uslijed kaznenog djela s elementima nasilja isplaćena u obliku predujma, najviši iznosi ne smiju premašiti polovinu prethodno navedenih iznosa.

Očekuje li se od mene da u obrascu zahtjeva navedem iznos? Ako da, hoću li dobiti upute o tome kako izračunati iznos naknade ili o drugim elementima?

Da, trebate navesti iznos tražene naknade koji bi se trebao izračunati na temelju iznosa iz sudske odluke ili podnesene građanske tužbe.

Hoće li naknada koju isplati nadležno tijelo / drugo tijelo biti umanjena za naknadu koju zbog gubitka dobijem iz drugih izvora (npr. od poslodavca ili iz privatnog sustava osiguranja)?

Da. Naknada će biti umanjena za iznose koje ste primili kao naknadu štete iz drugih izvora.

Mogu li dobiti predujam naknade? Ako mogu, pod kojim uvjetima?

Da, predujam naknade štete pretrpljene zbog kaznenog djela s elementima nasilja možete dobiti u sljedećim slučajevima:

- kazneni je postupak u pogledu kaznenog djela s elementima nasilja u tijeku i dotičnoj je osobi priznat status oštećene stranke
- donesena je sudska odluka kojom je utvrđeno da je kazneno djelo s elementima nasilja počinjeno, ali nije podnesen zahtjev za naknadu štete nastale uslijed tog djela ili zahtjev nije razmotren
- kazneno djelo s elementima nasilja počinila je osoba protiv koje se ne može pokrenuti kazneni postupak zbog njezine dobi ili međunarodnog imuniteta ili je osoba koja je počinila zločin preminula.

Mogu li nakon donošenja glavne odluke dobiti dopunsku ili dodatnu naknadu (uslijed npr. promjene okolnosti ili pogoršanog zdravlja itd.)?

Ne, takva mogućnost nije predviđena.

Koju popratnu dokumentaciju trebam priložiti svojem zahtjevu?

Kad podnosite zahtjev za naknadu u okviru uobičajenog postupka, zahtjevu biste trebali priložiti sljedeće:

- presliku svoje identifikacijske isprave
- prijepis pravomoćne sudske presude kojom se utvrđuje materijalna i/ili nematerijalna šteta nastala uslijed kaznenog djela s elementima nasilja
- izjavu koju je sastavio sudski izvršitelj u kojoj se navodi da se od počinitelja ne može naplatiti odšteta, osim ako je osoba odgovorna za štetu preminula.

Kad podnosite zahtjev za predujam naknade, trebali biste mu priložiti sljedeće:

- presliku svoje identifikacijske isprave
- dokumente kojima se potvrđuje iznos materijalne štete
- presudu ili nalog kojim se potvrđuje vaš status oštećene stranke ili pravomoćnu sudsku presudu kojom se utvrđuje da je kazneno djelo s elementima nasilja počinjeno ili postupovnu odluku kojom se potvrđuje da provođenje kaznenog postupka nije moguće zbog dobi počinitelja, međunarodnog imuniteta ili smrti
- dokumente kojima se dokazuje brak, obiteljski odnos ili uzdržavanje ako naknadu potražuju bliski srodnici ili uzdržavani članovi obitelji preminule osobe.

Je li za zaprimanje i obradu zahtjeva potrebno platiti administrativne ili druge pristojbe?

Ne, prihvaćanje i razmatranje zahtjeva besplatni su.

Koje je tijelo nadležno za odlučivanje o zahtjevima za naknadu štete (u predmetima koji se vode pred nacionalnim sudovima)?

Ministarstvo pravosuđa Republike Litve (*Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija*) nadležno je za odlučivanje o zahtjevima za naknadu štete.

Kome trebam poslati zahtjev (u predmetima koji se vode pred nacionalnim sudovima)?

Svoj biste zahtjev trebali poslati Ministarstvu pravosuđa Republike Litve (Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius, Litva; e-pošta rastine@tm.lt).

Trebam li biti prisutan tijekom postupka i/ili pri odlučivanju o mojem zahtjevu?

Ne.

Koliko je nadležnom tijelu (približno) potrebno vremena da odluči o zahtjevu za naknadu štete?

Odluka će biti donesena u roku od jednog mjeseca nakon podnošenja zahtjeva i svih potrebnih dokumenata Ministarstvu pravosuđa Republike Litve.

Ako sam nezadovoljan odlukom nadležnog tijela, na koji je način mogu osporiti?

Odluke koje donese Ministarstvo pravosuđa Republike Litve možete osporiti pred litavskim Povjerenstvom za upravne sporove (*Lietuvos administracinių ginčų komisija*) ili Regionalnim upravnim sudom u Vilniusu (*Vilniaus apygardos administracinis teismas*) u roku od jednog mjeseca od datuma na koji je odluka priopćena.

Gdje mogu dobiti potrebne obrasce i druge informacije o postupku podnošenja zahtjeva?

Možete ih dobiti od Ministarstva pravosuđa Republike Litve ili jedinica Službe za pravnu pomoć koju jamči država (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*) ili ih možete pronaći na internetskim stranicama (vidjeti informacije u nastavku).

Postoji li posebna telefonska linija za pomoć ili internetske stranice u tu svrhu?

<https://vgtpt.lrv.lt/en/>

Mogu li pri pripremi zahtjeva dobiti pravnu pomoć (pomoć odvjetnika)?

Da, možete podnijeti zahtjev za primarnu pravnu pomoć tijela izvršne vlasti u općini u kojoj imate prijavljeno boravište ili je možete dobiti od jedinica Službe za pravnu pomoć koju jamči država.

Postoje li organizacije za potporu žrtvama koje bi mi mogle pomoći u ostvarivanju naknade?

Litavsko udruženje za pomoć žrtvama kaznenih djela (*Lietuvos nusikaltimų aukų rėmimo asociacija*) (Valakupių g. 5, LT-10101 Vilnius, Litva);

Caritas Litva (*Lietuvos Caritas*, <http://www.caritas.lt>, Papilio g. 5, LT-44275 Kaunas, Litva).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 14/03/2019